

Løb. Men jeg maa i saa Henseende gjøre opmærksom paa, at et saadant Understud vil i Virkeligheden ikke fremkomme ved Lovforslaget. Det er en meget stor Misforstaaelse, dersom man antager, at de Beregninger, man i Almindelighed har lagt til Grund ved Bestemmelsen af Understudet af Toldindtægterne, tilnærmelsesvis ville føre til et rigtigt Resultat. De forskjellige Forandringer, som maa foregaa ved enhver Toldreform, kunne jo i Almindelighed henføres til 3 Arter nemlig det Første Forhøielse, for det Andet Nedsættelser og for det Tredie Ophævelse af Told. Hvad Ophævelse af Toldpositioner angaar, kan man jo meget let være enig om, at det, som hidtil er kommet ind paa en Position, der ophæves, falder bort. Der kan man altsaa fuldstændig nøiagtigt sige, hvor meget Nedgangen vil blive. Men anderledes forholder det sig med de andre Arter. Man kan ingenlunde gaa ud fra, at der ved Nedsættelser af Tolden vil blive den samme Indførsel som hidtil, og heller ikke kan man gaa ud fra, at der ved Forhøielse af Tolden vil blive den samme Indførsel som hidtil, skjøndt Virkningen af den sidste Forandring ikke er saa stor som ved den anden, som ved Nedsættelsen af Tolden. Ved Nedsættelsen af Tolden er der nemlig et dobbelt Hensyn, som gjør sig gjældende. For det Første kan den Toldtats, som foreslaas nedsat have virket som et Indførselsforbud, og som Følge deraf har den hidtil Intet eller saa godt som Intet indbragt, men efter Nedsættelsen kan den ventes at ville indbringe Noget. Her bliver altsaa et ubetinget plus, som nødvendigvis maa tages i Beregning. Men om alle Nedsættelser af Toldtats, ogsaa dem, som hidtil kun have trykket Indførselen og have bevirket en ringere Indførsel ved at fordyre Varernes Pris, gjælder det, at den ved Toldnedsættelsen bevirkede Nedgang i Varernes Pris efter Sagens Natur maa medføre en forøget Indførsel. Det Samme gjælder ikke i samme Grad om Forhøielse. Det er jo nemlig en fra det økonomiske Liv, baade den private og den offentlige Husholdning, bekendt Sag, at fordi Prisen paa en Vare fordyres noget, derfor indskrænkes ikke Forbruget, i alt Fald ingenlunde i samme Forhold. Tværtimod kan man sige, at naar det er, hvad man i Almindelighed kalder de mere tilvante Livs-

fornødenheder og Luxusartikler, hvorpaa Tolden forhøies, og dermed Prisen paa den paagjældende Vare ogsaa forhøies noget — ikke i overdreven Grad — da bevirkes der ikke nogen Nedgang i Brugen deraf, men Forbruget bliver væsentligt det samme. Saa snart der derimod ved tilvante Fornødenheder finder en Nedgang af Priserne Sted, stiger efter al den Erfaring, der habes her i Landet som andre Steder, Forbruget af dem i temmelig betydelig Grad. Som Følge deraf have Toldforhøielse ikke saa stærk en Virkning, som Toldnedsættelser have i modsat Retning. Men dertil kommer en anden Omstændighed. Enhver Toldreform gaar ikke blot ud paa Forhøielse eller Nedsættelse eller Forandringer overhovedet i Toldtatsene, men den gaar tillige ud paa, hvad jeg kan kalde den indre Udtømrning af hele Toldsystemet; den gaar ud paa at gjøre det Toldsystem, som foreslaas, til en bedre Bolig, et bedre Virkested for det økonomiske Liv og den økonomiske Virksomhed her i Landet og derved fremkalder den en forøget Iver og Virksomhed, forøget Omsætning og Forbrug. Det er Momenter, hvis Rækkevidde det er vanskeligt at danne sig et Skøn om. Men baade her i Landet ved tidligere Toldreformer, saavel den i 1797 som den i 1863, og ogsaa i andre Lande, hvor den Slags Ting har fundet Sted, har man gjort den Erfaring, at de fremkaldte et forøget Forbrug og derved selvfølgelig ogsaa en forøget Toldindtægt. De første Momenter, jeg fremhævede, nemlig den noget forskjellige Virkning af Toldnedsættelser og Toldforhøielse, bevirke et plus, et ubetinget plus, forudsat at de gaa lige op imod hinanden, som der ikke er blevet taget Hensyn til ved de Beregninger, som Regjeringen hidtil har forelagt for os, og heller ikke ved den Beregning, som ledsagede det af mig indbragte Lovforslag, der er bygget paa de samme Grundsætninger, som Regjeringen har lagt til Grund for sine Beregninger. Vil man altsaa danne sig en klar Forestilling om, hvilken Nedgang i Toldindtægterne en Toldreform, som den her foreslaede, vil bringe, maa man sætte Nedgangen betydelig lavere, end de Beregninger gjøre, som ere støttede paa den hidtil havde Ind- og Udførsel og dermed følgende Toldindtægt. Det ærede Mindretal siger i sin